

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального
закладу Укоопспілки
«Полтавський університет
економіки і торгівлі»

18 квітня 2019 року № 88-Н

Форма № П-2.03.

Кафедра педагогіки та суспільних наук

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

з підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Освітня програма	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Полтава – 2020

Укладач програми: Кононец Н. В. – д. пед. н., доцент кафедри педагогіки та суспільних наук Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Рецензенти програми: Гриньова М. В., д. пед. н., професор, член-кореспондент НАПН України, декан природничого факультету (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка);

Штефан Л. А., д. пед. н., професор, професор кафедри педагогіки (Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди).

Програму навчальної дисципліни схвалено й обговорено на засіданні кафедри педагогіки та суспільних наук.

Протокол засідання кафедри від 15 травня 2019 р., № 10.

Завідувач кафедри педагогіки
та суспільних наук
д. і. н., професор
_____ І. М. Петренко

ПОГОДЖЕНО
Гарант освітньої програми
«Педагогіка вищої школи»
д. пед., професор
_____ Л. І. Нічуговська

ПОГОДЖЕНО
Голова науково-методичної
ради, д. е. н., професор
_____ Н. С. Педченко

КОРОТКА АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Педагогіка вищої школи» передбачає формування загальної та педагогічної культури викладача закладу вищої освіти будь-якого профілю, озброєння магістрантів системою знань про процеси розвитку теорії та практики виховання і навчання студентів, сприяє становленню світогляду, педагогічного професіоналізму.

Курс «Педагогика высшей школы» предусматривает формирование общей и педагогической культуры преподавателя учреждения высшего образования любого профиля, вооружение магистрантов системой знаний о процессах развития теории и практики воспитания и обучения студентов, способствует становлению мировоззрения, педагогического профессионализма.

The course "Pedagogy of higher school" involves the formation of general and pedagogical culture of a teacher of higher education of any profile, equipping undergraduates with a system of knowledge about the development of theory and practice of education and training of students, promotes worldview, pedagogical professionalism.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська освітня програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», затвердженої наказом по університету від 22 травня 2019 р., № 6.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» є системно організований освітній процес підготовки фахівців вищої кваліфікації в галузі філології за сучасними педагогічними принципами.

Мета навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» – підготовка студентів магістратури до: виконання обов'язків викладача закладу вищої освіти; проведення науково-пошукової роботи та до керівництва дослідницькою роботою студентів; організації освітнього процесу в спеціалізованих гімназіях, школах, коледжах.

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК-7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК-12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК-3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК-4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

СК-5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та / або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

СК-6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК-9. Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:

ПРН-1. 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН-4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН-5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН-12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

Навчальна дисципліна є обов'язковою відповідно до навчального плану. Форма підсумкового контролю знань – екзамен.

ПРОГРАМНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1

Загальні основи педагогіки вищої школи

Тема 1.1

Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи.

Вища школа як педагогічна система

Предмет педагогіки вищої школи. Основні функції та завдання педагогіки вищої школи. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система.

Тема 1.2

Викладач закладу вищої освіти як організатор освітнього процесу. Педагогічна культура викладача закладу вищої освіти

Специфіка діяльності педагога у закладі вищої освіти. Функції, права та обов'язки викладача університету. Основні напрями діяльності викладача закладу вищої освіти. Психологічна структура педагогічної діяльності. Педагогічний професіоналізм викладача закладу вищої освіти. Роль і значення культури освітян у становленні демократичної держави. Шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача закладу вищої освіти.

Тема 1.3

Студент як об'єкт-суб'єкт педагогічної діяльності

Студентство як соціальна група. Права і обов'язки студентів педагогічного університету. Психологічні особливості старшого юнацького віку. Адаптація студентства у закладі вищої освіти.

Тема 1.4

Організація виховної роботи у закладі вищої освіти

Мета і завдання виховання у закладі вищої освіти. Основні напрями виховання студентів у процесі навчання та позанавчальній діяльності. Виховна робота в академічній групі. Роль та функції куратора академічної студентської групи. Форми позааудиторної роботи зі студентами.

МОДУЛЬ 2

Основи дидактики вищої школи

Тема 2.1

Дидактика вищої школи

Поняття про дидактику вищої школи. Основні категорії дидактики. Закономірності та принципи процесу навчання у закладі вищої освіти. Моделі освіти. Методи та форми організації навчального процесу у вищій школі. Сучасні системи навчання у закладі вищої освіти.

Тема 2.2

Зміст освіти у вищій школі

Види та форми здобуття освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Характеристика навчальних планів і навчальних програм. Навчальна книга в структурі професійної підготовки. Сучасний навчально-методичний комплекс дисципліни.

Тема 2.3

Сучасні технології в освіті.

Поняття педагогічної технології. Сутність та класифікація педагогічних технологій. Складники педагогічної технології. Створення та реалізація педагогічної технології в освітньому процесі. Технології дистанційного, змішаного, мобільного навчання. Технологія освітнього проекту.

Тема 2.4

Контроль та оцінка знань, умінь та навичок студентів

Сутність понять «контроль», «облік» та «оцінка» ЗУН. Функції контролю ЗУН студентів. Основні принципи контролю та оцінки знань. Види контролю та форми перевірки ЗУН студентів. Методи контролю ЗУН. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів. Рейтингова система оцінювання ЗУН.

Тема 2.5

Організація науково-дослідницької роботи студентів магістратури

Значення науково-дослідницької дослідницької діяльності студентів. Магістерські роботи та їх типи. Загальні і специфічні

вимоги до магістерської роботи Вимоги до магістерських робіт з педагогіки. Педагогічний експеримент. Наукові публікації у галузі педагогіки.

Тема 2.6

Віртуальне навчальне середовище як інноваційний складник сучасного освітнього процесу у вищій школі

Поняття віртуального навчального середовища. Компоненти віртуального навчального середовища. Проєктування та створення віртуального навчального середовища. Цифрові технології для створення віртуального навчального середовища школи, закладу вищої освіти. Візуалізація знань. Процес побудови знань у віртуальному просторі. Комп'ютерне моделювання у педагогічному процесі.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Березюк О. С., Власенко О. М. Дидактика: теорія і практика : навч.-метод. посіб. для студентів гуманітарних факультетів. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 212 с.
2. Бондар В. І. Дидактика. К., Либідь, 2005. 264 с.
3. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
4. Лозова В. І., Троцько Г. В. Теоретичні основи виховання і навчання : навчальний посібник. 2-е вид., випр. і доп. Харків : ОВС, 2002. 400 с.
5. Малафійк І. В. Дидактика : навч. посіб. К. : Кондор, 2009. 406 с.
6. Немченко С. Г., Голік О. Б., Лебідь О. В. Педагогіка вищої школи : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. 534 с.
7. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін. К.: А.С.К., 2001. 256 с.
8. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 120 с.

9. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К. : «Академвидав», 2006. 352 с.
10. Хуторской А. В. Современная дидактика: учебник для вузов. СПб. : Питер, 2001. 544 с.
11. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький : Домбровська Я.М., 2018. 280 с.
12. Ярошенко Г. В. Освітні технології. 1999. 136 с.

Додаткові

13. Балик Н. Р., Шмигер Г. П. Технології Веб 2.0 в освіті : навч. посіб. Тернопіль, 2011. 128 с.
14. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навч. посіб. Вінниця : ТОВ фірма "Планер", 2012. 348 с.
15. Гуржій А. М., Лапінський В. В. Електронні освітні ресурси як основа сучасного навчального середовища загальноосвітніх навчальних закладів. *Інформаційні технології в освіті*. 2013. Вип. 15. С. 30–37.
16. Горбатюк Р. М. Тулашвілі Ю. Й. Мобільне навчання як нова технологія вищої освіти. *Науковий вісник Ужгородського ун-у : Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. Ужгород : Говерла, 2013. Вип. 27. С. 31–34.
17. Інформаційно-аналітична підтримка діяльності університету: інтегрована інформаційна система : монографія / Васильєв А. В., Хоменко В. В., Любчак В. О., Коровайченко Ю. М., Фільченко Д. В. Суми : СумДУ, 2013. 126 с.
18. Кононець Н. В. Роль інформаційно-освітнього середовища закладу вищої освіти при ресурсно-орієнтованому навчанні студентів у вищій школі. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи : зб. наук. праць*. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2018. Вип. 51. С. 31-45.
19. Линник Ю. М. Засоби дистанційного навчання : інформаційно-методичні рекомендації для слухачів закладів післядипломної педагогічної освіти. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 48 с.
20. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. / С. У. Гончаренко, П. М. Олійник, В. К. Федорченко та ін. К. : Вища шк., 2003. 323 с.

Довідкові

21. Енциклопедія освіти / Академія пед. наук України; [головний ред. В.Г. Кремень]. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1036 с.
22. Педагогічний словник / За редакцією М. Д. Ярмаченка. К. : Педагогічна Думка, 2001. 514 с.
23. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання / О. Пометун. – К., 2007. – 142 с.

Електронні ресурси

24. <http://www.info-library.com.ua/books-book-105.html>
25. <http://pedagogy.webukr.net/>
26. <https://vseosvita.ua/>
27. <https://naurok.com.ua/>
28. <https://sites.google.com/site/ictosvita/res>
29. <http://ukped.com/>
30. <https://www.ed-era.com/>